

STUDIORUM NOVI TESTAMENTI SOCIETAS 1985.

Jerko FUČAK

U Trondheimu je (Norveška) od 19. do 23. kolovoza 1985. održan 40. generalni skup Društva proučavatelja Novoga zavjeta – Studiorum Novi Testamenti Societas. To Društvo danas ima nešto više od 800 članova, a na skupu ih je bilo nešto više od 300. Skup je imao organizacijski, studijski i rekreativni dio.

Organizacijski je to bila 40. godišnja skupština Društva: spomen u protekloj godini preminulih članova, izvještaji tajnika, blagajnika i urednika časopisa *New Testament Studies* (časopis Društva), izbor novih članova Društva i vodstva, uvođenje i izbor novoga predsjednika Društva, dogovor o mjestu i vremenu održavanja skupova iduće tri godine... Ovamo spadaju i različita primanja: kod rektora Sveučilišta, na kojem se skup održavao, i predstojnika dvaju glavnih njegovih Collega, kod predstavnika mjesnih Crkava u katedrali i kod gradonačelnika u biskupskom dvoru.

Studijski je dio obuhvaćao četverovrstan rad: glavna predavanja, kraća predavanja, kratka priopćenja i seminare. Među glavnim predavanjima na prvome je mjestu uvijek nastupno predavanje novoga predsjednika Društva. Ove je godine to Nizozemac M. de Jonge s predavanjem *The Earliest Use of Christos*. Zastupao je zanimljivo mišljenje da je titul *Christos* postojao već za Isusova zemaljskoga života. Drugo je glavno predavanje držao poznati novozavjetnik iz jeruzalemske Ecole Biblique, dominikanac M.–E. Boismard: *Jésus, le prophète semblable a Moïse, d'après Jean 1–2*. Nova je, i u diskusiji je bila veoma sporna, tvrdnja da je u Iv 1 Isus proglašen „kraljem Izraelovim” (1, 49) kao što je Josip bio proglašen kraljem egipatskim (u 1, 45 Isus je označen kao „sin Josipov”). Treće glavno predavanje održao je Amerikanac iz New Havena pod naslovom *Toward the Renewal of New Testament Christology*, četvrto prof. Traugott Holtz iz DDR. Naslov je njegova zapažena predavanja *Der Antiochenische Zwischenfall (Gal 2,11–14)*. Sažetak je svoga predavanja Holtz izrazio ovako: „U antiohijskom sukobu posrijedi je odnos između evanđelja i povijesti. Crkva je teološki kanonizirala pavlovsko opredjeljenje (Gal), ali se u povijesnom oblikovanju stavila na Petrovu stranu. Tek radikalno provođenje jednoga od tih dvaju opredjeljenja vodilo je u 'herezu' – s jedne strane u gnozu, s druge u ebionitizam.” Posljednje predavanje u

ovom nizu, održao je prof. Jakob Jervell iz Osla (običaj je da posljednje glavno predavanje održi netko iz zemlje gdje se te godine održava skup, a svake se godine održava u drugoj zemlji), i to o temi *Paulus in der Apostelgeschichte und die Geschichte des Urchristentums*. Prisutni su u diskusiji osobito osporavali njegovu tezu da Djela apostolska apostolu Pavlu ne pridaju naslov apostola jer ga prešutno i uključeno smatraju „nadapostolom“.

Prvo je kraće predavanje održao prof. P. Pokorný iz Praga: *Zur Entstehung der Evangelien*, a drugo Amerikanac iz Atlante (Georgia) pod naslovom *1 Corinthians 13: Paul As Apostolic Paradigm*. Potonji smatra da „himan ljubavi“ valja shvatiti autobiografski: Pavao u njemu izlaže kako je on postupao prema ljudima.

Osim toga bilo je devet kraćih priopćenja: svaki dan po tri simultano u različitim dvoranama. Samo ih navodim s naznakom autora i naslova: V. K. Robbins, *The Woman who touched Jesus' Garment: Socio-rhetorical Analysis of the Synoptic Accounts*; W. O. Walker, *The Burden Proof of Identifying Interpolations in the Pauline Letters*; D. L. Balch, *Household-Management Topos and Station-Code Schema*; J. T. Sanders, *The Jew-Gentile Periphery in Luke-Acts*; J. A. Baird, *The Holy Word: The History and Function of the Teaching of Jesus in the Theology and Praxis of the Early Church*; G. W. Buchanan, *E. P. Sanders and Protestant Judaism*; T. C. de Kruijf, *The Literary Unity of Rom 12,16 – 13,8a*; G. E. Howard, *Shem-Tob's Hebrew Matthew – Original Composition or Translation?*

Između predavanja radilo se u 14 seminara: *The Pseudoepigrapha and the New Testament*; *The Social Background of Early Christianity*; *Philo of Alexandria and Christian Beginnings*; *The Gospel of Mark*; *The Jonannine Writings*; *Acts*; *Paul an Israel*; *Paulus und Jesus*; *The Apocalypse*; *Autour de la Mort de Jesus*; *Gebet, Liturgie und Spiritualität im Neuen Testament*; *Inhalte und Probleme einer neutestamentlichen Theologie*; *Simbols, Metaphors and Models in the New Testament*; *Textual Criticism*.

Sudjelovao sam u seminaru o novozavjetnoj teologiji. Tu se tražila osnovica za jedinstvenu teologiju ne samo Novoga zavjeta nego i cijele Biblije. Osobito je u tom pogledu bilo značajno predavanje H. Merkleina s naslovom *Die Einzigkeit Gottes als Grund der Botschaft Jesu*, gdje je pokazao kako je Isus razvio i usavršio osnovno židovsko vjerovanje (Jahve je jedan). To povezuje Stari i Novi zavjet i to može biti ideja vodilja cjelokupne biblijske teologije.

Rekreativni je dio bio izlet po fjordovima prije i po unutrašnjosti Norveške nakon kongresa.

Osobita je vrijednost ovoga skupa što se na njemu mogu čuti posljednje novosti na području istraživanja Novoga zavjeta, i to stavljene pred forum vrhunskih svjetskih stručnjaka i vrednovane njihovom akribijom.